

ЛЮДИНА-НОМАДА ТА ФЕНОМЕН «РОЗЩЕПЛЕНОЇ» СВІДОМОСТІ

Інформаційне суспільство виражає ідею нової епохи в історичному розвитку людства. Глобальна інформатизація сучасного суспільства принесла не лише прогресивний розвиток усіх сфер життєдіяльності людини, а і значні проблеми пов'язані з порушенням адекватного сприйняття світових процесів. В результаті виник так званий феномен «розщепленої» свідомості, який являє собою роздвоєння думок щодо власної діяльності, під впливом різноманітних джерел інформації, які мають на меті безпосередньо вплинути на свідомість та поведінку людини.

Інформаційна поведінка сучасної людини схожа на описану номадологією поведінку кочівників. Саме кочівникам рух та швидкість пересування дозволяють опанувати якомога більші території. Разом із цим, для них земля перестає бути землею, стає лише ґрунтом під ногами. В такий спосіб, з одного боку, забезпечується миттєвий доступ до інформації, а з другого – відбувається своєрідне «ковзання» по поверхні інформації, коли людина прагне «схопити» її загальну спрямованість, а не вчитатися в зміст і осягнути сутність. У результаті такого інтерактивного ковзання виникає ситуація надлишку знань, що байдуже розсіюються на поверхні у всіх напрямках, не перетворюючись на особистісне знання. Внаслідок цього із особистісного інформаційного простору виганяється тиша, що є передумовою «вслухування» людини в себе.

В сучасному світі зростає можливість маніпулювання суспільством в цілому і окремою людиною, зокрема. На людей спрямовується могутній потік інформації, що впливає на суспільну свідомість. Інформаційна цивілізація різко розширює негативні можливості інформації. Новітні технології посилюють небезпеку інформаційного насильства, відбувається експоненціальний розвиток ризику й вразливості нашої цивілізації. За допомогою медіа формується не тільки світогляд, а й діяльність особистості. Зокрема, Інтернет є відкритим полем для інформаційного насильства. У людини, яка починає сприймати світ через Інтернет, виникає нова картина світу, змінюється традиційне уявлення про знакові системи, відбуваються зміни в мові як основі комунікації, а це, в свою чергу, породжує глобальні трансформації в суспільстві.

Все більш актуальним стає не захист інформації, а захист від самої інформації. Основною ознакою інформаційної атаки є вплив не тільки на свідомість, але й на підсвідомість людини. Як наслідок – стрес, психоз, неконтрольовані вчинки. Отже, людство тоне в морі інформації, яка духовно пригнічує особистість, виховуючи так звану людину-номаду – вічного подорожуючого у безмежному просторі інформації.

Науковий керівник – Іщук Н. В., канд. філос. наук, доц.